

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI**Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:****Esas Sayısı : 2015/62 (Siyasi Parti Mali Denetimi)****Karar Sayısı : 2019/14****Karar Tarihi: 16/10/2019****I. MALİ DENETİMİN KONUSU**

Anavatan Partisinin 2014 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Serdar ÖZGÜLDÜR, Serruh KALELİ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Alparslan ALTAN, Celal Mümtaz AKINCI, Erdal TERCAN, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA ve Rıdvan GÜLEÇ'in katılımlarıyla 26/5/2016 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında;

2. Anavatan Partisinin 2014 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

- Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine,

- Esas incelemenin yapılabilmesi amacıyla Genel Merkez kesin hesabının dayanağını oluşturan gelir-gider belgeleri ile bu belgelerin kaydedildiği defterleri Sayıştay Başkanlığına göndermesi için Partieye bu kararın tebliğinden itibaren 30 gün süre verilmesine,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

3. Anavatan Partisinin Anayasa Mahkemesine verdiği 2014 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Sayıştay Başkanlığı tarafından hazırlanıp Raportör Burak FIRAT tarafından Heyete sunulan esas inceleme raporu, Anayasa ve 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

4. Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerde Partinin 2014 yılı gelirler toplamının 41.027,00 TL, giderler toplamının 38.741,54 TL olduğu anlaşılmaktadır.

5. Partinin 2014 yılı kesin hesabının gelir ve gider rakamlarının yukarıda açıklanan tutarlardan oluştuğu, bu hâliyle 2014 yılı kesin hesabının doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

A. Gelirlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Gelirleri

6. Partinin Genel Merkez gelirleri toplamı 19.750,00 TL olup bunun tamamı bağış gelirlerinden oluşmaktadır.

7. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan incelemede gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Gelirleri

8. Partinin 2014 yılında il örgütlerine ilişkin gelirleri toplamı 21.227,00 TL olup bunun tamamı bağış gelirlerinden oluşmaktadır.

9. İl örgütlerinin 2014 yılı kesin hesap çizelgelerinin gelir bölümü üzerinde yapılan incelemede gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

B. Giderlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Giderleri

10. Partinin Genel Merkez giderleri toplamı 19.654,54 TL olup bunun 848,25 TL'si haberleşme giderlerinden, 293,76 TL'si kırtasiye giderlerinden, 473,28 TL'si haberleşme giderlerinden, 70 TL'si taşıma giderlerinden, 140 TL'si seyahat giderlerinden, 17.000,00 TL'si kira giderlerinden, 29,25 TL'si bakım ve onarım giderlerinden ve 800 TL'si ısınma giderlerinden oluşmaktadır.

11. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede aşağıda belirtilen dışındaki giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır:

Partiye gönderilen yazıyla 2014 yılı işletme defterinde kayıtlı olan ve ayrıntısı aşağıdaki tabloda verilen toplam 3.500,00 TL tutarındaki harcamaya ait fatura veya fatura yerine geçen belgenin gönderilmesi istenmiştir.

Yevmiye Tarihi	Açıklama	Tutar
27.6.2014	Barcelo Ankara Altinel (5.7.2014 tarihli toplantı bedeli)	750,00 TL
21.7.2014	Barcelo Ankara Altinel (24.7.2014 tarihli toplantı bedeli)	400,00 TL
10.9.2014	Barcelo Ankara Altinel (20.9.2014 tarihli toplantı bedeli)	1.050,00 TL
30.10.2014	Barcelo Ankara Altinel (1.11.2014 tarihli toplantı bedeli)	<u>1.300,00 TL</u>
	Toplam	3.500,00 TL

Parti tarafından anılan yazıya verilen cevapta söz konusu ödemelerin sözleşme karşılığı nakden yapıldığı belirtilmiştir.

2820 sayılı Kanun'un 74. maddesinin altıncı fıkrasında "Siyasi partiler harcamalarını fatura, fatura yerine geçen belgeler ile bu belgelerin temin edilmesinin mümkün olmadığı hallerde harcamanın doğruluğunu gösterecek muhtevaya sahip olmak şartıyla diğer belgelerle tevsik ederler. Ancak kaybolma, yırtılma ve yanma gibi mücbir sebeplerle aslının temin edilmediği hallerde, fatura ve fatura yerine geçen belgeler yerine bu belgeleri düzenleyenlerden alınacak tasdikli örnekleri kullanılabilir", 75. maddesinin dördüncü fıkrasında "Anayasa Mahkemesi denetimi sonunda, o siyasi partinin gelir ve giderlerinin doğruluğuna ve kanuna uygunluğuna veya kanuna uygun olmayan gelirler ile giderler dolayısıyla da bunların Hazineye gelir kaydedilmesine karar verir" ve 76. maddesinin son fıkrasında "Belgelendirilmesi gerektiği halde belgelendirilmeyen parti giderleri miktarınca parti malvarlığı, Anayasa Mahkemesi kararıyla Hazineye irat kaydedilir" denilmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri gereğince siyasi partiler harcamalarını fatura, fatura yerine geçen belgeler ile bu belgelerin temin edilmesinin mümkün olmadığı hâllerde harcamanın doğruluğunu gösterecek muhtevaya sahip olmak şartıyla diğer belgelerle tevsik etmek zorundadırlar. Ayrıca kaybolma, yırtılma ve yanma gibi mücbir sebeplerle aslının temin edilmediği hâllerde de fatura ve fatura yerine geçen belgeler yerine bu belgeleri düzenleyenlerden alınacak tasdikli örneklerin kullanılması gerektiği ilgili Kanun maddesinde ifade edilmiştir. Yapılan incelemede ise gönderilen belgeler içinde 3.500,00 TL tutarında gidere ilişkin fatura, fatura yerine geçen belge veya harcamanın doğruluğunu gösterecek muhtevaya sahip herhangi bir tevsik edici belgenin bulunmadığı tespit edilmiştir.

Buna göre Genel Merkez kesin hesabında gösterilen ve tevsik edilmeyen 3.500,00 TL gider karşılığı Parti mal varlığının Hazineye irat kaydedilmesi gerekir.

2. İl Örgütleri Giderleri

12. Partinin 2014 yılında il örgütlerine ilişkin giderler toplamı 19.087.00 TL olup bunun 1.517,00 TL'si temsil ve ağırlama giderlerinden, 5.715,00 TL'si kırtasiye giderlerinden, 1.162,00 TL'si haberleşme giderlerinden, 2.606,00 TL'si seyahat giderlerinden, 6.900,00 TL'si kira giderlerinden, 311,00 TL'si bakım ve onarım giderlerinden ve 876,00 TL'si ısınma giderlerinden oluşmaktadır.

13. İl örgütlerinin 2014 yılı kesin hesap çizelgelerinin gider bölümü üzerinde yapılan incelemede gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

C. Parti Mallarının İncelenmesi

14. Partinin 2014 yılı defter ve belgeleri üzerinde yapılan incelemede herhangi bir taşınır ve taşınmaz mal ile menkul kıymet ediniminin olmadığı anlaşılmıştır.

IV. SONUÇ

Anavatan Partisinin 2014 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

A. Kanun'a uygun olmayan 3.500,00 TL gider karşılığı Parti mal varlığının 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 75. ve 76. maddeleri uyarınca Hazineye irat kaydedilmesine,

B. Partinin 2014 yılı kesin hesabında gösterilen 41.027,00 TL gelir ve 38.741,54 TL giderin Hazineye irat kaydedilen dışında kalan bölümünün eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğuna,

16/10/2019 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Engin YILDIRIM

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Burhan ÜSTÜN

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Kadir ÖZKAYA

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ